

Alueidenkäyttölain luonnoksen lausunto

Kaupunginhallitus 23.06.2025 § 180
390/00.02.01/2025

Valmistelija

Maankäyttöpäällikkö Antti Kivikko

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi, joka koskee uutta alueidenkäyttölakia. Uuteen alueidenkäyttölakiin on tarkoitus sisällyttää kaavoitusta ja muuta alueidenkäyttöä koskevat säännökset. Uuden alueidenkäyttölain tullessa voimaan entisen maankäyttö- ja rakennuslain voimaan jäävien pykälien nimi on tarkoitus muuttaa laiksi kaavojen toteuttamisesta ja kyseiseen lakiin lisätä pykälä korvauksesta metsätalouden harjoittamisen rajoittamisesta. Alueidenkäyttölaki linkittyy rakentamislakiin, johon myös tehdään muutoksia.

Tavoitteena on uudistaa alueidenkäyttöä koskevat säännökset hallitusohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi. Tavoitteena on myös, että alueidenkäyttöä koskevia säännöksiä uudistettaessa otetaan huomioon alueidenkäytön suunnittelun tulevaisuuden haasteista, muuttuvasta toimintaympäristöstä sekä aluehallinnon rakenteiden muutoksista aiheutuvat kehittämistarpeet. Lisäksi tavoitteena on selkeyttää ja sujuvoittaa alueidenkäyttöä koskevia säännöksiä ja tehdä niihin tarvittavat lakitekniset ja kielelliset korjaukset.

Voimassa olevaan alueidenkäyttölakiin nähden säännökset säilyisivät pääosin ennallaan. Jo vuoden 1958 rakennuslaissa omaksuttu ja vuonna 2000 voimaan tullessa maankäyttö- ja rakennuslaissa edelleen noudatettu alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän kolmiportainen hierarkia säilyisi. Kunnilla olisi edelleen keskeinen ja ratkaiseva rooli kaavoituksessa.

Maakuntakaava rajattaisiin koskemaan vain valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä asioita ja myös maakuntakaavan oikeusvaikutuksia rajattaisiin. Lakiin lisättäisiin säännökset maanomistajan yleiskaavaa ja asemakaavaa koskevasta aloiteoikeudesta sekä kunnan mahdollisuudesta antaa asemakaavaa tai yleiskaavaa koskeva ehdotus maanomistajan valmisteltavaksi. Lakiin lisättäisiin myös suurimpien kaupunkiseutujen yhteistyövelvoitetta, asemakaavan ja yleiskaavan yhteiskäsittelyä, aurinkovoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa sekä tuulivoimalan vähimmäisetäisyyttä asutuksesta koskevat säännökset. Kaavoitusmenettelyä ja vähittäiskauppaa koskevia säännöksiä yksinkertaistettaisiin ja muun muassa velvollisuus kaavoituskatsauksen laatimiseen poistettaisiin laista. Muutoksenhakuoikeus asemakaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä rajattaisiin tietyissä tilanteissa asianosaisiin ja yhteisöille lisättäisiin muistutusvelvoite valitusoikeuden käyttämisen edellytykseksi.

Lausuntoja voi antaa 11.7.2025 asti lausuntopalvelun kautta, osoitteessa <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=e92c21ba-a798-43a0-9fe1-1ba4b63ca95c> . Ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti luvuittain. Samassa osoitteessa voi myös tutustua tarkemmin hallituksen esitykseen.

Esityslistan liitteenä kokoukseen osallistuville on materiaalia, jossa on tiivistetty hallituksen esityksen pääkohtia.

Toimivalta hallintosääntö § 23

Esittelijä kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää, että kaupunki antaa liitteen mukaisen lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi uudeksi alueidenkäyttölainsiksi.

Kokouksessa tehty lisäys päätösehdotukseen:
Kaupunki pitää myönteisenä seuraavaa lakiluonnoksen sisältöä:
"Vähimmäisetäisyyttä ei sovelleta, jos kaikki ne maanomistajat ja maanvuokraoikeuden haltijat, joiden omistama asuinrakennus tai kaavassa osoitettu asuinrakennuspaikka sijaitsee lähempänä kuin kahdeksan kertaa tuulivoimalan kokonaiskorkeuden etäisyydellä suunnittelusta tuulivoimalasta, antavat tähän kirjallisen suostumuksensa. Annettua suostumusta ei voi myöhemmin perua. Maanomistajan ja maanvuokraoikeuden haltijan antama suostumus sitoo myös kiinteistön myöhempää omistajaa ja maanvuokraoikeuden haltijaa."

Asian käsittely Maankäyttöpäällikkö Antti Kivikko oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

- - - - -

Kokouksessa pidettiin tauko tämän asian käsittelyn jälkeen klo 17.12-17.29.